Commissie bezwaarschriften gemeente Rheden

Jaarverslag 2024

Voorwoord

Voor de Commissie Bezwaarschriften betekende 2024 -zoals eigenlijk wel elk jaar- dat we te maken hadden met nieuwe ontwikkelingen in ons vakgebied. Dit jaar waren dat de komst van onder meer de Omgevingswet, de uitvoering van de regeling energiecompensatie en richtinggevende jurisprudentie in de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Ook in 2024 kreeg de commissie een grote diversiteit aan bezwaarschriften voorgelegd ter advisering. Qua omvang was het besluit voor een omgevingsvergunning voor twee bedrijfsverzamelgebouwen aan de Pinkelseweg/hoek Dr. Langemeijerweg in Rheden opvallend. Het leverde 107 bezwaarschriften op die natuurlijk allemaal om een correcte afhandeling vroegen.

Ook boog onze commissie zich over enkele 'nieuwswaardige' bezwaarschriften. De aanvraag van McDonalds voor een fastfoodrestaurant met drive-through aan de Arnhemsestraatweg in Rheden was er zo een. Een bezwaarschift rondom de Winkeltijdenverordening 2014 mocht eveneens op belangstelling van de media rekenen.

Het zijn echter niet alleen deze spraakmakende zaken waar de Algemene en Sociale Kamer zich over buigen. Besluiten van de gemeente kunnen grote consequenties hebben voor inwoners en die vragen dus om een zorgvuldige en volledige afweging.

We willen graag als commissie onze waardering uitspreken voor de inzet van college en medewerkers. Als commissie kunnen we rekenen op een gedegen voorbereiding en aanwezigheid van de gemeentelijke vertegenwoordiging tijdens hoorzittingen. Ook zien we bereidheid om besluiten uit te leggen en waar mogelijk om tot een oplossing te komen buiten de bezwaarprocedure om. Voor de toekomst zien we een mooie uitdaging voor de gemeente om zaken goed onder de loep te nemen, voordat er een advies aan de commissie wordt gevraagd. Met name bij de sociale kamer zien we vaak een kwetsbare doelgroep waarbij zaken vaak tijdens of na de zitting alsnog worden opgelost. We juichen deze meedenkende houding toe en zien voor 2025 een mooie kans om dit verder door te ontwikkelen, zodat zaken zelfs zonder zitting kunnen worden opgelost.

Als commissie kijken we ook terug op een jaar met goede en professionele ondersteuning van de secretarissen. Begin 2024 ging een relatief groot aantal nieuwe commissieleden aan de slag (drie leden bij de Algemene Kamer en een lid bij de Sociale Kamer) die met hun kennis en kunde een mooie aanvulling waren op de al aanwezige leden. Daarmee bleven we op volle sterkte en waren we in staat om de uitdagingen van 2024 goed op te pakken.

Manon de Waal (voorzitter Sociale Kamer)
Anton Logemann (voorzitter Algemene Kamer)

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: De commissie bezwaarschriften

1.1 Inleiding
1.2 Samenstelling commissie en secretariaat
1.3 Hoorzittingen 2024
1.4 Procedure

Hoofdstuk 2: Algemene Kamer

2.1 Inleiding
2.2 Overloop uit 2024
2.3 Aantal bezwaarschriften
2.4 Adviezen
2.5 Afwijken van commissie-adviezen
2.6 Beslissingen op bezwaar
2.7 Aanbevelingen

Hoofdstuk 3: Sociale Kamer

3.1 Overloop uit 2024
3.2 Aantal bezwaarschriften
3.3 Adviezen
3.4 Afwijken van commissie-adviezen
3.5 Beslissingen op bezwaar
3.6 Aanbevelingen

Hoofdstuk 1: De commissie bezwaarschriften

1.1 Inleiding

De Commissie bezwaarschriften (hierna: de commissie) fungeert als adviescommissie voor de Gemeenteraad, het College van burgemeester en wethouders en de Burgemeester. De taak van de commissie is het adviseren van het bestuursorgaan betreffende het nemen van een besluit op bezwaar zoals bedoeld in artikel 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).
Uitgesloten van advies door de commissie zijn bezwaarschriften in het kader van gemeentelijke leges- en belastingverordeningen en personele aangelegenheden, evenals verordeningen die rechtstreeks betrekking hebben op de interne organisatie.

De bezwaarschriftprocedure zorgt ervoor dat het bestuursorgaan de gelegenheid heeft om eventuele fouten te herstellen. Dit zorgt er indirect voor dat er minder procedures voor de rechter komen. Indien een bezwaarschrift gegrond wordt verklaard, wordt het beleid nog eens bekeken en wordt dit waar nodig aangepast. Het doel hiervan is om enerzijds gemaakte fouten te herstellen en anderzijds lering uit de gemaakte fouten te trekken.

1.2 Samenstelling commissie en secretariaat

De commissie bestaat uit twee kamers, te weten de Algemene kamer en de Sociale kamer. De commissie is volledig extern samengesteld. De kamers hebben drie leden en een eigen voorzitter. Per zitting zijn de voorzitter en twee leden aanwezig. De leden rouleren volgens een rooster.

Algemene kamer:
- de heer A. Logemann, voorzitter
- mevrouw Y. Soepenberg, lid
- mevrouw mr. M.C.J. Kasteel, lid
- de heer drs. W.H. Renger, lid

Sociale kamer:
- mevrouw M. de Waal, voorzitter
- mevrouw J.A.J. Venema, lid
- mevrouw mr. A. Hachimi, lid
- de heer M. van Manen, lid

Het secretariaat was in 2024 ondergebracht bij Team Intern Advies afdeling Bedrijfsvoering.

1.3 Hoorzittingen 2024

De hoorzittingen van de commissie vinden op dinsdagmiddag plaats. Een hoorzitting kent de volgende onderdelen: voorbespreking (in beslotenheid), het horen zelf (voor de sociale kamer ook in beslotenheid/niet openbaar) en de beraadslaging (in beslotenheid).

Aantal hoorzittingen
De Algemene Kamer: 9
De Sociale Kamer: 8

1.4 Procedure

De bevoegdheden en de werkwijze van de commissie worden bepaald door de Awb en de Verordening Commissie bezwaarschriften. De commissie heeft tot taak over de aan haar voorgelegde bezwaarschriften te adviseren. In grote lijnen is de werkwijze als volgt.

Een bezwaarschrift wordt ingediend bij het bestuursorgaan die het besluit heeft genomen waar het bezwaar tegen is gericht. Dit bestuursorgaan bevestigt de ontvangst van het bezwaarschrift.

Het bestuursorgaan bekijkt of het bezwaar (informeel) kan worden opgelost en het bezwaar daarmee van tafel is. Mocht hier geen sprake van zijn, dan wordt het bezwaarschrift behandeld op een hoorzitting van de commissie.

De beslistermijn bedraagt 12 weken na de datum van het verstrijken van de bezwarentermijn met de mogelijkheid om deze termijn met maximaal 6 weken te verdagen. Het bestuursorgaan zorgt voor het tijdig nemen en verzenden van een verdagingbesluit, als geschat wordt of als blijkt dat besluitvorming binnen de gestelde termijn van 12 weken niet mogelijk is. Het is de ervaring van de commissie dat vrijwel standaard een verdagingbesluit genomen wordt.

Op basis van de Awb moet er sprake zijn van een volledige heroverweging van het besluit van het bestuursorgaan waartegen bezwaar wordt gemaakt. Om die reden beperkt de commissie zich niet tot een rechtmatigheidstoets, maar komt ook een bredere beleids- c.q. doelmatigheidstoets aan de orde (art. 7:11 Awb).

In beginsel moeten hierbij nieuwe feiten en omstandigheden – dat wil zeggen feiten en omstandigheden die zich na het nemen van het primaire besluit hebben voorgedaan – worden meegewogen (ex-nunc toetsing). Dit geldt niet voor zaken waarin tot niet-ontvankelijkheid wordt geadviseerd. In die gevallen moet de commissie zich beperken tot een formele toets en kan niet inhoudelijk op een zaak worden ingegaan.

Het advies van de commissie is voor het bestuursorgaan de basis voor de beslissing op het bezwaarschrift. Het bestuursorgaan neemt uiteindelijk een beslissing op het bezwaarschrift. In de regel wordt het advies van de commissie overgenomen. Het bestuursorgaan kan echter ook van dit advies afwijken. Indien dit het geval is, dient het bestuursorgaan de beslissing goed te motiveren en daarbij aan te geven waarom afwijkend van het advies van de commissie is besloten. De beslissing op het bezwaarschrift wordt bekendgemaakt door verzending van het besluit aan de indiener en andere belanghebbenden.

Hoofdstuk 2: Algemene Kamer

2.1 Inleiding

Bij de commissie bezwaarschriften zijn in het verslagjaar 2024 in totaal 128 bezwaarschriften binnengekomen, tegen 250 in 2023. Hiervan zijn 73 bezwaarschriften voor de Sociale Kamer en 55 voor de Algemene Kamer. Het aantal bezwaarschriften in 2023 ligt veel hoger doordat er in dat jaar 107 bezwaarschriften tegen twee besluiten zijn ingediend.

2.2 Overloop uit 2023

In het verslagjaar 2024 heeft de commissie nog 118 bezwaarschriften behandeld die in 2023 zijn ingediend. Er zijn 107 bezwaarschriften ingediend tegen twee besluiten. De commissie heeft in deze omvangrijke zaak 30 adviezen uitgebracht: één kennelijk niet ontvankelijk (KNO) advies in twee bezwaarschriften. Tweeëntwintig niet-ontvankelijke adviezen in 71 bezwaarschriften en zeven adviezen ongegrond met aanvullende motivering in 34 bezwaarschriften.
Van de overige bezwaarschriften zijn er twee ingetrokken, vijf zijn ongegrond, één is gedeeltelijk gegrond en twee zijn gegrond. Eén bezwaarschrift staat nog open.

2.3 Aantal bezwaarschriften

In het verslagjaar 2024 ontving de Algemene Kamer 55 bezwaarschriften. De bezwaren uit 2024 waren gericht tegen 37 verschillende besluiten. Hieronder een overzicht van het aantal bezwaarschriften verdeeld naar onderwerp.

	2022	**2023**	**2024**
Algemene Kamer			
Omgevingsvergunning	20	152	27
APV	3	-	1
Handhaving	5	4	-
Last onder dwangsom	4	4	1
Bestuursdwang	2	1	1
Wet openbaarheid van bestuur(Wob)	2	-	-
Wet open overheid (WOO)	2	-	2
Subsidie	1	2	2
Verkeersbesluit	7	6	8
Gehandicaptenparkeerplaats	3	0	4
Basisregistratie (BAG)	0	2	-
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	-	2	3
Algemene wet bestuursrecht	0	2	2
Winkeltijden	-	-	4
Geen besluit	1	-	-
Overig	1	-	-
Totaal	**51**	**175**	**55**

2.4 Adviezen

Er zijn 36 bezwaarschriften behandeld door de commissie in 2024. Per 1 januari 2025 staan er nog 20 bezwaarschriften open uit 2024.
Tegen één besluit zijn meerdere bezwaarschriften ingediend waarvoor één advies is uitgebracht door de commissie. In 2024 zijn 28 adviezen uitgebracht. Er zijn 7 bezwaarschriften ingetrokken.

In onderstaande tabel zijn de beslissingen van de Algemene Kamer naar aantallen en percentages aangegeven en vergeleken met voorgaande jaren.

Geadviseerde beslissing Algemene Kamer	**Aantal**	**2024**	**2023**	**2022**
(Kennelijk) niet-ontvankelijk (geen hoorzitting)	1	3,6%	26,7%	13,9%
Niet-ontvankelijk (wel hoorzitting)	2	7,2%	28,9%	5,6%
Ongegrond	16	57,1%	35,6%	47,2%
Ongegrond met aanvulling van het bestreden besluit	6	21,4%	6,6%	5,6%
Deels ongegrond/ deels niet-ontvankelijk	-	-	-	2,7%
Gegrond	3	10,7%	2,2%	19,4%
Deels gegrond/deels ongegrond				5,6%
Totaal	28	100%		

2.5 Afwijken van commissie-adviezen

De commissie bezwaarschriften is een adviescommissie op grond van artikel 7:13 van de Awb. Het bestuursorgaan dat moet beslissen op het bezwaarschrift is zodoende bevoegd af te wijken van een advies van de commissie, maar dient dit dan wel uitdrukkelijk te motiveren.

Ten aanzien van de adviezen van de in 2024 ontvangen bezwaarschriften zijn burgemeester en wethouders in de Algemene Kamer niet contrair gegaan.

2.6 Beslissingen op bezwaar

Naar aanleiding van de adviezen die zijn uitgebracht heeft het college, net als voorgaande jaren, niet alle beslissingen op bezwaar aan de commissie bekendgemaakt.
Voor de algemene kamer zijn 11 beslissingen op bezwaar niet ontvangen. Het college heeft aangegeven deze beslissingen op bezwaar nog niet te hebben genomen. Het gaat om de beslissingen op bezwaar met betrekking tot de Winkeltijdenverordening (4), verkeersbesluiten (5) en WOO-zaken (2).

2.7 Aanbevelingen

De commissie constateert dat de motivering van besluiten een punt van algemene aandacht blijft. Bezwaarschriften worden voorkomen, indien in de besluiten een heldere en sluitende motivering is vermeld en het (juridische en/of feitelijke) kader, waarbinnen beslist moet worden, is aangegeven.
Een aantal besluiten konden in stand blijven met een nadere motivering.

De commissie heeft dit jaar opvallend veel bezwaarschriften tegen het aanwijzen van parkeervakken voor elektrisch laden behandeld. Waar de kwaliteit van de besluiten over dit onderwerp aan het begin van het jaar de commissie zorgen baarde, zijn deze verbeterd. De commissie maakt zich wel nog steeds zorgen over de afhandeling van bezwaarschriften op het gebied van verkeer. Zij vraagt nogmaals nadrukkelijk uw aandacht voor de ernstige overschrijdingen van de beslistermijn op bezwaren tegen verschillende verkeersbesluiten. Het valt de commissie op dat voor deze besluiten nog steeds met vertraging een beslissing op bezwaar genomen wordt.

De commissie heeft dit jaar ook opvallend 'grote' zaken gehad. Zo waren er diverse bezwaarschriften gericht tegen de twee omgevingsvergunningen voor twee bedrijfsverzamelgebouwen. Was er veel (media) aandacht voor de McDonalds en de Winkeltijdenverordening. De ruimte waar de hoorzittingen plaatsvonden (De Oase te Dieren) was niet ideaal maar de hoorzittingen zijn allemaal goed verlopen.

Hoofdstuk 3: Sociale Kamer

3.1 Overloop uit 2023

In het verslagjaar 2024 heeft de commissie nog 13 bezwaarschriften behandeld die in 2023 zijn ingediend. Zes bezwaarschriften zijn ingetrokken, één bezwaarschrift is kennelijk niet-ontvankelijk, één bezwaarschrift is gedeeltelijk gegrond, één bezwaarschrift is gegrond en vier bezwaarschriften zijn ongegrond.

3.2 Aantal bezwaarschriften

In het verslagjaar 2024 ontving de Sociale Kamer 73 bezwaarschriften. Hieronder een overzicht van het aantal bezwaarschriften verdeeld naar onderwerp.

	2022	**2023**	**2024**
Sociale Kamer			
Participatiewet	29	35	25
Bbz	3	-	2
IOAZ	-	-	1
Energietoeslag	30	18	17
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	13	9	9
Jeugdwet	0	0	3
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	0	2	1
Gelrepas	2	1	-
Gehandicaptenparkeerkaart	4	9	8
Leerlingenvervoer	1	-	-
Tijdelijke overbruggings-regeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	3	-	-
Verordening Wet Kinderopvang	-	-	2
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	6	-	-
Algemene wet bestuursrecht (Awb)	-	1	4
Overig	3	-	1
Totaal	**94**	**75**	**73**

3.3 Adviezen

Er zijn 60 bezwaarschriften behandeld door de commissie in 2024. Per 1 januari 2025 staan nog 13 bezwaarschriften open.
In 2024 heeft de commissie 23 adviezen uitgebracht. Er zijn 37 bezwaarschriften ingetrokken. Hiervan zijn vijf bezwaarschriften na de zitting ingetrokken omdat het aangevraagde alsnog toegekend werd.
In 2022 en 2023 zijn er 50 respectievelijk 40 bezwaarschriften ingetrokken.

De meeste intrekkingen van bezwaarschriften zijn het gevolg van de werkwijze van het Domein Sociaal. Het besluit waartegen bezwaar is gemaakt, wordt door het juridisch team voordat dit behandeld wordt door de commissie, getoetst. Door het juridisch team wordt actie ondernomen als geconcludeerd wordt dat op de aanvraag een ander besluit genomen had moeten worden. Dit wordt dan hangende bezwaar hersteld. In de gevallen dat dit positief uitvalt voor bezwaarmakers, leidt dit veelal tot intrekking van het ingediende bezwaarschrift. In 2024 zijn de meeste bezwaarschriften ingetrokken omdat alsnog het aangevraagde toegekend werd. In een aantal gevallen zijn de bezwaarschriften ingetrokken na een nadere uitleg over het genomen besluit.

In onderstaande tabel zijn de beslissingen van de Sociale Kamer naar aantallen en percentages aangegeven en vergeleken met voorgaande jaren.

Geadviseerde beslissing Sociale Kamer	**Aantal**	**2024**	**2023**	**2022**
(Kennelijk) niet-ontvankelijk (geen hoorzitting)	4	17,4%	9,4%	10,3%
Niet-ontvankelijk (wel hoorzitting)	-	-	12,5%	20,7%
Ongegrond	11	47,8%	56,3%	48,3%
Ongegrond met aanvulling van het bestreden besluit	4	17,4%		6,9%
Gegrond	4	17,4%	15,6%	13,8%
Deels gegrond/deels ongegrond	-	-	6,2%	-
Totaal	23	100%		

3.4 Afwijken van commissie-adviezen

De commissie bezwaarschriften is een adviescommissie op grond van artikel 7:13 van de Awb. Het bestuursorgaan dat moet beslissen op het bezwaarschrift is zodoende bevoegd af te wijken van een advies van de commissie, maar dient dit dan wel uitdrukkelijk te motiveren.
Ten aanzien van de adviezen van de in 2024 ontvangen bezwaarschriften zijn burgemeester en wethouders in de Sociale Kamer één keer contrair gegaan. De commissie had een bezwaarschrift Wmo gegrond verklaard. Het college heeft na nader onderzoek het bezwaarschrift ongegrond verklaard.

3.5 Beslissingen op bezwaar

De commissie heeft in het verslagjaar 2024 alle beslissingen op bezwaar ontvangen.

3.6 Aanbevelingen

In het jaar 2024 is het de commissie opgevallen dat de procesdossiers regelmatig niet meer op chronologische volgorde geordend zijn. Het besluit of het bezwaarschrift zit ergens tussen de stukken. De commissie vindt het prettiger om het besluit en het bezwaarschrift vooraan in het procesdossier te hebben. Het is de commissie ook opgevallen dat er soms stukken ontbreken in een procesdossier zoals bijvoorbeeld een ingevuld aanvraagformulier of het bestreden besluit. De commissie vraagt de aandacht voor een volledig procesdossier.

Net als in 2023 is in een aantal zaken de consulent die het besluit genomen heeft, meegenomen naar de zitting. De commissie beveelt dit van harte aan.

De commissie vraagt aandacht voor de lange wachttijden bij medische adviezen en beveelt dan ook aan dat ontvangen medische adviezen goed op volledigheid worden getoetst. Indien namelijk later een second opinion gevraagd wordt in het kader van een bezwaarschrift, moet de inwoner weer meer dan drie maanden wachten.

De commissie vraagt daarnaast ook aandacht voor de lange afhandelingstermijnen in aanvragen Wmo en Jeugd.

De commissie wil graag een compliment geven aan de vertegenwoordigers op de zitting. Zij denken oplossingsgericht en dat is prettig werken. Met name bij de sociale kamer zien we vaak een kwetsbare doelgroep waarbij zaken vaak tijdens of na de zitting alsnog worden opgelost. We juichen deze meedenkende houding toe en zien voor 2025 een mooie kans om dit verder door te ontwikkelen, zodat zaken nog vaker zonder zitting kunnen worden opgelost.

De commissie constateert dat de motivering van besluiten daarbij een punt van algemene aandacht blijft. Bezwaarschriften worden voorkomen, indien in de besluiten een heldere en sluitende motivering is vermeld en het (juridische en/of feitelijke) kader, waarbinnen beslist moet worden, is aangegeven. Ook het bieden van een mondelinge toelichting op (voor de belanghebbende negatieve) besluiten werkt het verminderen van bezwaarschriften in de hand.